

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM

REFUGEES

**FILM ZA DRUŽBENO
VKLJUČENOST PRIBEZNIKOV**

<http://refugeesinproject.eu>

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Projekt št. 2016-1-PT01-KA204-022983
Ta projekt je deležen podpore Evropske komisije. Publikacija
je izraz zgolj avtorjevih pogledov. Komisija tako ne prevzema
odgovornosti za uporabo ali zlorabo v besedilu navedenih
informacij.

PARTNERJI

www.aidlearn.pt

www.vhs-hamburg.de

www.cstudifoligno.it

www.utzo.si

www.iadt.ie

www.gcr.gr

VSEBINA

Predgovor	4
I. Pregled tečaja	5
II. Učni cilji	6
III. Metode	7
IV. Teoretska podlaga	8
V. Struktura tečaja	9
VI. Priporočila	11
VII. Tehnične specifikacije	12

SEZNAM KRATIC:

IO	Izobraževanje odraslih
CD	Civilna družba
UUF	Učenje, utemeljeno na filmu
UUK	Učenje, utemeljeno na kontekstu

Urednik: RefugeesIN – Film za družbeno vključenost pribežnikov

Avtorji:

Maria Helena Antunes in Eduardo Amaro, AidLearn, Portugalska
Heike Kölln-Prisner, Hamburger Volkshochschule, Nemčija
Altheo Valentini, Almudena Valenzuela in Irene Morici, Centro Studi
Citta' Di Foligno, Italija
Dušana Findeisen, Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, Slovenija
Philip Penny in Rónán Ó'Muirthile, IADT, Irska
Constantinos Mourtezas, Angeliki Sireti in Katerina Matakou, Greek Council
of Refugees, Grčija

Grafično oblikovanje:

Carlota Flieg

Vse pravice pridržane. © RefugeesIN, 2018

PREDGOVOR

Program vsebuje pregled tečaja RefugeesIN, navedbo učnih ciljev, metod in struktur tečaja.

Program je namenjen predvsem izobraževanju izobraževalcev odraslih (IO) in izobraževalcev v nevladnih organizacijah civilne družbe zaboljšanje in širjenje dejavnosti za vključitev beguncev in iskalcev mednarodne zaščite v družbo. Namenjen je izobraževalcem odraslih in drugim strokovnjakom, ki bodo uporabljali gradivo RefugeesIN.

Pridano je še drugo gradivo, zajeto v učnem ovojju **RefugeesIN**: *Brošura, Filmski katalog, Učbenik in Smernice*.

Upamo, da bodo ponudniki izobraževanja odraslih pa tudi nevladne organizacije in specializirano osebje imeli priložnost, da uporabljajo program RefugeesIN skupaj z učnim gradivom za usposabljanje RefugeesIN.

I. PREGLED TEČAJA

Tečaj ponuja inovativno učno priložnost za opolnomočenje izobraževalcev odraslih, za širjenje in razvoj njihovih kompetenc. Tečaj bo izobraževalcem v pomoč pri razumevanju potreb beguncev/iskalcev mednarodne zaščite, ki prihajajo k nam iz različnih okolij. Namenili smo ga širjenju temeljnih vrednot, preprečevanju rasizma, borbi proti temu pojavu in nestrpnosti. Tečaj spodbuja vključevanje v družbo.

Tvori ga šest modulov. Traja približno sto ur. Poteka iz oči v oči, kakor sledi:

Modul 1: Vstopimo v tečaj RefugeesIN;

Modul 2: Socialna vključenost v EU: kriza, politike, modeli in dosežki;

Modul 3: Resnične življenjske zgodbe: avtobiografske pripovedi in poglobljeni intervjuji;

Modul 4: Film za socialno vključenost;

Modul 5: Ustvarjanje dokumentarnega filma in

Modul 6: Filmska delavnica.

Film uporabljamo kot pripomoček za premoščanje stereotipov in upodobitev navdihujočih življenjskih zgodb dobro vključenih nekdanjih beguncev. Ti lahko postanejo vzorniki prišlekom, saj v filmu kažejo pot, po kateri se je moč

vključiti v družbo. Evropski film, ki prikazuje temo družbene integracije beguncev, bistveno prispeva k projektu, saj je podlaga za razprave v medkulturnih skupinah. Je tudi govorica, ki poveže begunce in lokalne prebivalce.

Spodbujanje kritičnega mišljenja, krepitev digitalnih kompetenc in raziskovanje za boljše razumevanje raznolikosti in boljšo odzivnost na družbeno, etnično, jezikovno in kulturno raznolikost, vse to je bistveno, je odgovor na zdajšnjo begunsko krizo. Veča se odpornost za vse oblike diskriminacije in indoktrinacijo. Gre za kolektivna prizadevanja, ki se jim posvečamo v projektu RefugeesIN.

II. UČNI CILJI

Široki učni cilji so vodilo, ki varuje in usmerja nastajanje učnih izdelkov. Udeleženci bodo cilje dosegali v vsakem modulu posebej, z učnimi srečanji iz oči v oči, z uporabo pripravljenega gradiva in vajami v filmski delavnici.

Po zaključku tečaja RefugeesIN naj bi udeleženci:

- ➔ poznali položaj beguncev v Evropski uniji in njihovi državi;
- ➔ razlikovali med begunci, iskalci mednarodne zaščite in migranti;
- ➔ spoznali, kako vsak lahko deluje za družbeno vključevanje;
- ➔ bili zmožni opredeliti koncepte družbenega vključevanja in begunske krize;
- ➔ poznali, vsaj pregledno, zdajšnje politike in modele, pozitivne plati teh, kakor tudi številne težave v povezavi z njimi;
- ➔ bili zmožni pripovedovati zgodbo svojega begunstva kot "subjekt" svojega življenja in vključevanja ter tako povezati posamezne korake na svoji življenjski poti v smiselno pripovedno celoto;
- ➔ imeli poglobljeno vedenje o pojavu begunstva in iskanja mednarodne zaščite ter o svojih občutkih;
- ➔ bili manj prestrašeni ob srečanju z drugačnostjo in velikimi družbenimi spremembami;
- ➔ premagali nekatere stereotipe, predsodke in svoj morebitni diskriminatorni odnos do beguncev;
- ➔ prepoznali filmsko govorico;
- ➔ spoznali posamezne funkcije filma v podporo vključevanju beguncev v družbo;
- ➔ vedeli, da obstaja šest temeljnih faz v razvoju kompetenc, ki jih potrebujemo pri snovanju dokumentarnega filma in filmskega izraza;
- ➔ v skupini naredili dva kratka dokumentarca, pri tem pa uporabili pridobljeno znanje in kompetence, ki so jih razvili v prejšnjih modulih. Preverili naj bi svoje zmožnosti v povezavi z najmanj eno funkcijo filma.

III. METODE

Tečaj RefugeesIN združuje raziskovanje, film in izobraževanje odraslih. Omogoča ustvarjalne procese in sodelovanje, učenje o kulturah, vse na temelju filma in filmske prakse ter filmskih pripovedi, ustvarjanje filmske prakse ter pripovedi o vključevanju v družbo.

Vsi modeli in učne enote vsebujejo praktično delo in učenje, ki vodita v razvoj, v delo z begunci v Evropi, pa tudi v oblikovanje strategij za vključevanje beguncev v družbo.

V filmski delavnici dobijo udeleženci/izobraževalci odraslih priložnost, da lahko raziskujejo in pišejo ter v tesnem sodelovanju z begunci in azilanti proizvedejo lastne dokumentarne filme. Ponudi se jim priložnost, da preizkusijo svoje zmožnosti v najmanj eni vlogi, potrebni za ustvarjanje filma.

IV. TEORETSKA PODLAGA

Teorije so vodilo, kombinacija različnih načinov, denimo:

- ▶ **Holistični način.** Vsakdo lahko ustvari nov pomen v povezavi s skupnostjo, če goji humanistične in demokratske vrednote, denimo strpnost, vzajemnost, sodelovanje, miroljubnost. Holistično izobraževanje spodbuja spoštovanje do življenja. Ima drugačne cilje. Poudarja pomen izkustvenega učenja in pomen odnosov ter humanističnih vrednot;
- ▶ **Učenje, utemeljeno na filmu** je učenje z uporabo filma. Film deluje kot sprožilec, podpre zdravljenje in osebno rast tistih, ki se učijo, kako filmi vplivajo na nas. Udeleženci izobraževanja pridobijo refleksijo, vpogled, se čustveno sprostijo in spremenijo. Takšno učenje lahko pomaga beguncem, da svojo zgodbo odkrijejo v zgodbi filma in filmskih likih. Tako se učijo o sebi, da se lažje vključijo v družbo;
- ▶ **Medkulturno učenje** izhaja iz daljšega, strukturiranega sodelovanja in skupnega učenja v večkulturnem okolju;
- ▶ **Situacijsko učenje.** Ob uporabi resničnih in izmišljenih primerov v učnem okolju dajemo prednost izkustvenemu učenju pred podajanjem teorije;
- ▶ **Učenje s posnemanjem vzornikov.** Gre za pripovedovanje in širjenje zgodb nekdanjih beguncev in iskalcev mednarodne

zaščite, osredotočanje na njihovo pot vključevanja v evropske družbe. Tako se okrepi samozavest beguncev in se okrepi integracijski proces;

- ▶ **Procesni andragoški modeli** predvidevajo, da se z zorenjem posameznikov pojavi tudi zmožnost samouravnavanja, uporabe lastnih izkušenj, pripravljenost za učenje in vodenje lastnega učenja o življenjskih vprašanjih.

Transformativno učenje bistveno vpliva na ustvarjalnost, spreminja tako begunce kot izobraževalce odraslih, spreminja odnos do tujcev. Če ta postane sovražen, mora družba postati še bolj inkluzivna. Organizacije civilne družbe lahko odigrajo pomembno vlogo v dolgotrajnem procesu vključevanja beguncev v družbo.

RefugeesIN je inovativen projekt, ki omogoča medkulturno učenje s pomočjo filmov, se osredotoča na zgodbe posameznikov, na pripovedi o izkušnjah vključevanja, ki so že spremenile njihovo življenje.

V. STRUKTURA TEČAJA

Učne vsebine za udeležence izobraževanja so v **Priročniku**, smernice in načrti za izobraževalna srečanja za vodje izobraževalnih ustanov in izobraževalce odraslih pa so zajeti v **Smernicah**.

Moduli so samostojne učne enote.

TEČAJ REFUGEESIN		
MODULI	OPIS	TRAJANJE
Modul 1: Vstopimo v tečaj RefugeesIN	Predstavitve skupine, tečaja in projekta. Dogovor skupine o pravilih skupnega delovanja. GLAVNE TEME: 1) Situacija beguncev v EU, v različnih državah, kratek pregled; 2) Razlaga terminov: begunec/ka, migrant/ka, iskalec/ka mednarodne zaščite; 3) Razprava o lastnih izkušnjah.	4 ure
Modul 2: Socialna vključenost v EU: kriza, politike, modeli in dosežki	Uvede koncept družbenega vključevanja beguncev v EU in opiše begunsko krizo. Navede primarne politike in modele na ravni EU, glavne dosežke, pomanjkljivosti, težave. GLAVNE TEME: 1) Koncept družbenega vključevanja v EU; 2) Kontekst krize; 3) Uvedene politike in modeli socialnega vključevanja v EU; 4) Največji dosežki in izzivi; 5) Glavne poti vključevanja v družbo.	4 ure
Modul 3: Resnične življenjske zgodbe: avtobiografske pripovedi in poglobljeni intervjuji	Utemeljitev potrebe po pisanju in interpretiranju resničnih življenjskih zgodb in poglobljenih intervjujev. Pripoved o samem sebi in dinamika raziskovanja samega sebe ter konstruiranja pomena so podlaga za razumevanje. GLAVNE TEME: 1) Avtobiografske pripovedi in raziskovanje strategij za pripovedovanje zgodb; 2) Analiza zgodb iz brošure; 3) Avtobiografsko pripovedovanje, resnične zgodbe; 4) Poglobljeni intervjuji in pripovedovanje.	20 ur

V. STRUKTURA TEČAJA

TEČAJ REFUGEESIN		
MODULI	OPIS	TRAJANJE
Modul 4: Film za socialno vključenost	Posvečen je gledanju in analizi evropskih igranih in dokumentarnih filmov, ki prikazujejo begunce vzornike, ki smo jih izbrali zaradi njihovega transformativnega učenja za družbeno vključevanje. GLAVNE TEME: 1) Postavimo se v položaj beguncev, glejmo film Das Kind; 2) Kaj je socialna vključenost v današnji družbi? Kako jo spodbuditi? Glejmo film Fatima; 3) Film gradi naše predstave o beguncih. Funkcije filma. Je film film o drugih ali je film ustvarjalcev? Je film nujno propaganda ali ne? Kakšna je vloga arhivskih posnetkov, pa tudi glasbe v dokumentarnih filmih?	12 ur
Modul 5: Ustvarjanje dokumentarnega filma	Modul uvaja šest temeljnih sestavin dokumentarnega filmskega ustvarjanja. Zahteva zmožnosti za sodelovanje in sporazumevanje v filmski ekipi. Praktične dejavnosti so pri tem v pomoč. GLAVNE TEME: 1) Dokumentarni film in filmsko izražanje; 2) Pisanje utemeljitve; 3) Režija; 4) Produkcija filma; 5) Tehnična oprema; 6) Montaža.	30 ur
Modul 6: Filmska delavnica	V delavnici se izdelata dva kratka filma, navdihnjena z življenjskimi zgodbami dobro vključenih nekdanjih beguncev, ki so lahko vzorniki novim prišlekom. V delavnici sodelovanje med izobraževalci in begunci doseže višek, zamisli o filmu se pričnejo oblikovati. GLAVNE TEME: 1) Načrtovanje; 2) Produkcija; 3) Snemanje dokumentarnega filma 1; 4) Snemanje dokumentarnega filma 2 (sprememba vlog udeležencev); 5) Post-produkcija; 6) Montaža in zaključek.	30 ur

VI. PRIPOROČILA

Ta tečaj je odprt za vse, pa vendar vabimo vanj predvsem:

- ➔ izobraževalce odraslih, ki delajo z begunci in iskalci mednarodne zaščite;
- ➔ strokovnjake v civilni družbi in osebje, ki dela na področju družbenega vključevanja;
- ➔ tiste, ki jih zanima gradnja družbenega vključevanja v EU.

Izbira izobraževalcev odraslih naj počiva na različnih temeljih. Udeleženci naj bi bili izkušeni. Tisti, ki jih resnično zanimata film in vključevanje v družbo. Lahko jih pridobimo v nevladnih organizacijah ali si jih »izposodimo« v uveljavljenih organizacijah izobraževanja odraslih.

Izobraževalci odraslih so lahko ustvarjalci filmov ali učitelji, pisatelji, tisti, ki se izražajo s pisanjem ali slikanjem. Teoretičen del tečaja RefugeesIN naj bo v rokah kvalificiranih izobraževalcev odraslih, medtem ko ustvarjanje filmov lahko zaupamo študentom filma in filmske režije pred zaključkom študija.

VII. TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

Dostop do **spletne strani RefugeesIN** je odprt za vse, potrebna je le registracija. Vse gradivo, ki smo ga razvili v tem projektu, je dosegljivo na spletni strani. Lahko ga tudi prenesete. Dvanajst dokumentarnih filmov je naloženih na **YouTube kanalu** tega projekta.

Projekt lahko obogatite z **RefugeesIN Blogom**.

Blog je odprta sekcija spletne strani. Lahko naložite novo gradivo, svoje zgodbe in pripovedi iz prve roke/spomine beguncev in iskalcev mednarodne zaščite. Zgodbe o uspešnem vključevanju v države EU. Zgodbe v besedi, sliki, na multimedijskih nosilcih, ali druge relevantne objave.

Veselimo se vašega obiska in vašega sodelovanja na naši strani!